

Jekabaara

Jamana

World Vision

Cikela ceman n'a musoman kunnafoni seben

a be bo kalo o kalo
Jamana baarada la BP 2043 Bamako (Mali)

Mangorosene ni nzeresene, ani nakɔsene bε Mali ka jetaa sabati.

Dantigalikan

An bε san 2006 kalo filan na nin ye, nō ye feburuyekalo ye. O kanma, n be ka kuma damine ni yafafeli ye ka nesin jeñegənw bεe ma, nō ye Jekabaara kalanbagaw ye. Kkumadonsow ka fō la, maa don ka nɔqon maa gaasi la kosebe. Awa, o bε se ka lasərə sira bεe kan. Aw ba saben aw ni dijne jama werew kan. An bō ke je bεe ma. Aw bā kalan. A bε se ka ke anw ka sebenta dōw ni kalanjekulu maa dōw ka faamuya tē taa sira kelen kan. Tijé don, an bεe ka lajnini ye kelen ye, nō ye kunnafoni latemeko numan ye maaw ni nəgən ce, nō be wolo faamuya la. Nka, baara o baara, ni adamaden bā ke, i timinadiyara a fe cogo o cogo, don do, minen da be jenge i bolodɔɔnin. Minen dun da mana jenfen kā kənɔfen dɔɔnin bōn, o bε bōn də temesira de kan de !

O bε ke ka sərə aw si ka lajnini tō ye. A bε se ka ke, san 2005 Jekabaara bə-kow kənɔ an ye kunnafoni dōw lase minnu maa aw jiminsira fe. Aw bε haketo kān ye. Fen min ye san 2006 ye, an bā jini Jekabaara kalanbagaw kelen kelen bεe fe u ka batakiw ci an ma ka caya u ka sigidaw kənəkow kan. Jekabaara ka jetaa bō de la, barisa o de bā ke cikela cema n'a musoma kunnafoni seben lakika ye.

Ala ka san 2006 kan bεe wasasan ye !

Tumani Yalam Sidibe

**Badenkə
ye dugu
barikama ye.**

je 4nan

**Jene ni npogotiginin
“Tapama” ka tariku**

je 11ni 12nan

Dawuda Yatara ko “Sitane” bε kasol la

je 11nan

**Farikolojenajε ye an ka
jamana lada kɔrɔ ye**

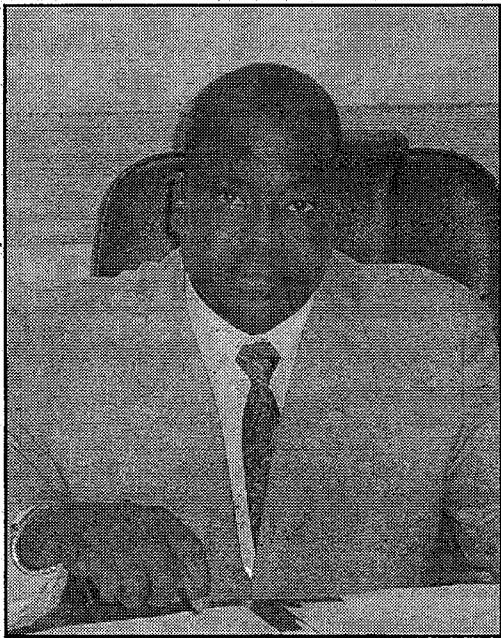
je 10nan

**Kɔɔri ye kuma
wuli k' a jo**

je 6nan

“Kalan bε məgə sɔn hakili la, nka kunnafoni bε məgə bə kunpan na” Yərə Ulen Sidibe

An ka njögön ka baara lakodön !

Hamidu Konate

Ka bi Ala ye dijë da, a ye adamadenw da k'u ka baaraketaw fana da, k'u ka balo kecogo juman dulon u ka baara ketaw la. O kanma, an ko "danbe te baarakebali la". Awa, an ka bonya sörötä bee dulonen don an ka baara dusu de la sigida kono. An ko baaraketaw ma ko nantan kolon, ale min t'a yere jë kuma te ka maa were monebo ! O kanma, sigidaw kono, a ka kan fana an ka njögön taanu an ka baara koko juman na. An ka maakoorow ka kuma te wa : hali maa ka yereye-

Fililatilen

Jekabaara boko temenén kono (boko 243 nan) ne 7, an y'a seben "zikiri ye minfen naufama ye" masalabolo kono ko zikiri dilanfenw do ye bananbulu mugu ye. A ye a faamu ko : nsiramugu. An ka haketonini be nin kan.

baara koko juman ni foli, ani taanuni ka kan. An k'a dòn ko sigida kelen si ka jetaa te se ka sabati a kono ma kelen kelen bee ka keta koko juman ko : numuke kà ka numuyabaara k'a njëma ; julake k'a ka jagokesiraw tòpötö a njëma ; bololabaarakela kà ka dafenw n'a ka fifalanw, an'a ka njunuw dëfe a njëma ; cikela k'a sëbe don forolabenbaaraw ma, ka sâmiñe kura nata nesigi ; dongsow ; jeliw ; maakorë bilasiralibaga ladiriw, fo ka se an ka komini kono birokono baaarakelaw ma olu fana k'a joyorë fa. Bee n'i ka baara. Awa, maa kelen kelen bee ka keta koko jugu maasiaba be se sigida maa tòw bee ma cogo min sira dë fe, maa kelen kelen bee fana ka keta koko juman nafa be se sigida mumë ma sira dë fe. O koson, kuma dongsow ko ko baara si kontoñ te. A kafisa fana an ka njögön ka baara koko juman walejumandön. O walejumandonnenn yecogo be ke sababu ye ka dusu don maa caman were kono, barisa tøgø duman ka di bee ye. Dijë jama n'a caya, joda be maa kelen kelen bee la, n'a ma min nafa, n'a dayelnnen be to. O la, a be ke maa were doni gansan ye. N ka du-gawu bee jésin jekabaara kalanbagaw bee ma san 2006 kadara kono. Jin sago ; jugu sago ; yere sago ka fisa ni nin bee ye, barisa yere sago de b'a yere nafa ani k'a ne maa tòw bee ma. Ala k'an bee ke yere sagow ye !

Hamidu Konate Jamana baarada njëmaa Bamako

Faantan ni mögoya

Faantan ka adamadenya
Faantan ka maaya
Faantan ka jamafemögoya :
Kabakoko dere !
Maa te faantan fe
Ko barisa, maa ka soro t'a la
Awa, faantan fana te maa fe
Ko barisa, maa te here soro
maa bolo !
Kabako dere
Faanta ni makari
Ko bee kun don ;
Faantan ni mone
Ko bee mujun don ;
Faantan ni kufeyele dere :
Ni maaw t'a fe
Ale be fiye njëgen,
Ka yele fiye fe,
Ka maaya ke fiye fe
Ka neema bee d'a yere ma fiye fe.
Faantanko dere :
Gaasi t'a la,
A te gaasi dòn ;
Hali ni kiyama yorë fana ka jan
Ale ka hine koni
Be yereye la kiyama here la !
N teri faantan
Dijë ye monego ye dere !

Tumani Yalam Sidibe

Hakilisënekene

Dësebaatow don dere ! Ni to warala a dunbaaw ma, o dësebaatow ye kalanden gadonmuso ye, nka, ni todunnaw warala to ma, dësebaatow were ko t'ola tobola sentan k'o dere !

Tumani Yalam Sidibe

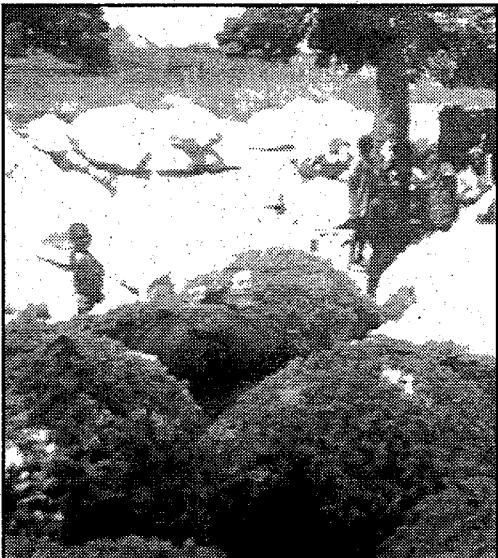

Ala ka san 2006 k'an ka bənəgəla san ye

Ne karaməgə Fənba bə gafew kalan ka bi waati jan, minnu səbənnən don bamanankan na.

O gafe dəw ye Gabukərə ta ye, ko "Sunjata Keyita ka maana" n ka nakə ; Daa ka kərə kələ ; Ala weletəgəbaw... U ka ca. Gafew senkərə, n bə kunnafonisəbenw fana kalan i ko Kibaru ani Jekabaara. Balikukan sigira sen kan kolena, anw ka dugu, ka bi san 1976 waatiw la. An ka balikukanləko jəmaa tun ye cə timi-nandi ye, n'o ye Bengali Jakite ye. Ale de tun bə Kolena n'a laminiduguw bəe balikukanləko jənabə, kə kələsi, ani ka balikukan karaməgəw ka karaməgəkalan n'u ka dafakalanw waleyə. Anw ka dugu balikukanləko daminəna ni kalanso fila de ye : cəw ka kalanso ani muso ka kalanso. Cəw ka kalanso balikukanləkaraməgə tun ye maa fila ye, minnu tun ye Bugari Mensa Jara ye, n'ale ye laləkiden kərə ye, ani Siyaka Trawele, min fana ye laləkiden kərə ye, n'a məennə tun-gafə fana. Musow ka karaməgə tun ye maa kelen ye, n'o ye Jenebu Bintu Trawele ye.

Anw ka dugu balikukanləso bə dayəlen waati min na, o y'a sərə a ko tun be duguw bəe kənə maaw ni kan kosebə, barisa, dugu kənə jətaabaara bəe ka jəsərə tun du-lonnen don ale de la : duguyiri-watənw ; sannifeere kow jənabəli dugudenw yere fe ; adamadenw ka kəneyə ani baganw ta matarafasir-a w... Awa, jamana kənə balikukan baaradaw minnu tun nərəlen bə sənə yiriwali baaradaw la, i n'a fə Odiki ; OACV ; CMDT n'a jəgənnaw, olu fana tun be u seko bəe ke-ka balikukanləko diya don dugumaaw la ni kalan kəfənw (walanba ; lanpanw ; arajow) dili ye gansan balikukanləsow ma, ka fara kalan kəminənw kan (kayew ; bikiw ; gafew ; farasuw). Awa, san o san, kalansow dayəlenwaatiw la, u

Ni san diyara, an ka cikedaw ka jətaa de bə sabati !

tun bə karaməgəw lajərə karaməgəkalan kanma dugu də kənə. O karaməgəkalanw musakaw bəe tun bə bə baarada ninnu kuna-fa.

San 1976 ni bi cə, san hake caman teməna, awa yələmə caman fana donna balikukan taabolo la. Hali ni balikukan baaradaw ka dəmə dontaw hake be ka dəgəya ka t'a fe minənko kadara kənə, i kə dən ko duguw mako sirilen bə balikukan ka jətaa la haali sisən.

An bə desantaralizəsənko tile min na bi, n'o ye "n ka ko to n yere bolo" tile ye, kalan kera wajibi ye bəe ma. Komini taamaseere ye sigida labaarabagaw sugandilenw ye jama fe : məri ; məri kankərəsigi ; sekereteri... Awa, nin maa kelen kelen si ka baara te jə sərə künfinya kadara kənə. O kanma, kalanko, naansarakalan walima balikukan, kera wajibi ye, fo ka se nkokalan ani larabulan ma yərə dəw la. O kosən, bi, jətaa duguw bəe ka kan ka balikukan lajini k'a jəsin bəe ma, hali n'o kera o musaka bəe tali geleyaw kan. N ka san kura, san 2006, dugawudon sen fələ be jəsin Mali jamana kənə kominiw bəe jəmaa jamakuluw ma, olu minnu y'u sinsinberə ke-kalanko ka sannayəle y'u ka sigidaw kənə, denmisənw ye ; balikuw

ye ani baarakəlaw ye.

Ka fara kominiw ka, san kura foliw kan, n bə dugawudon jəsin Mali təgodaw bəe kənə jamaw ma. Olu minnu sigilen bə ani ka sinsin sənə ni baganmara, mənni ani bololabaara təw kan.

Olu de ye jamana sinsinberew ye, i n'a fə n yere delila k'a kalan Jekabaara kənə cogo min. Kənə ani kunkafa jamana kənə, o bəe te olu de kofə wa ? I k'a dən ko kungokənəməgəya te ko gansannin ye jamana si kənə : cikela ; bagan-baara kebaaw, olu fanba ye kungokənəmaaw de ye dərə !

Nin folisen fila kəfə, n ka san kura foli bə lase Jekabaara kalanbagaw bəe ma, a cəmaw n'a musomaw. Olu minnu fana fanba ye cikəlaw ye. Ka bi lawale la, anw de ka maakərəw tun bənnen bə ni tijəkuma in kan : "N gəngənduuru, i sen fila de bə duguma !"

Kitakaw dun ka dənkili sarama də b'a fə ko : "Ni y'a men k'i bə ja-gali dīne baara o baara la, i kənəbara de lankolon te de ! Kənəbara dun te lafa, k'a girinya cikela kə ! Əwən dere, Kelemənsən Jabate ye tijə fə dere.. Jekabaara kalanbagə cəma n'a musoma, n ka san kura dugawu b'a w bəe ye. Ala ka dugukolo kelefanga ; a kelefərə, an'a keleko puman dusu don an bəe kənə.

Ala barika la, san 2006 kuncəwaati, an bəe ka taare fə.

N bə n ka folikanw laban ni kuma ye, n y'a damine ni min ye. O ye kalan ye. An ka wuli k'an jə kalan ka taajə sabatili la an ka maraw kənə ; an ka duguw kənə, an'an ka togodaw kənə. Fən ke-lenpe min te siga don a sərəbagə nafako la, o de ye kalan ye.

Dīne ko keta bəe nafako jujən an'a laban ye kalan ye ! Ala ka san 2006 kə hərə san ye an bəe ye. Amina !

**Karaməgə Fənba
Ka bə Kolena kura
Jijeni kubeda (Kolokani)**

Badenkɔ dugu lahala

Badenkɔ tɔgɔ nana "banindaka" feli de fe. Bawo, Badenkɔ dugu sigira babilen bolofara dɔ dafɛ, ka taa kɔrɔn ni kεjɛka fe. Badenkɔ dugu sigilen don fuladugu ni Birigo ce, Kita mara la. Badenkɔ be Sebekɔrɔ komini kɔnɔ. Badenkɔ ye senekeyɔrɔ ani baganmarayɔrɔ ye. Badenkɔ ni Kita ce ye kilometere 32 ni tila ye. A ni sebekɔrɔ ce ye kilometere 29 ye ; a ni Bamakɔ ce ye kilometere 162 ye.

San 1978, Badenkɔ dugu kɔnɔ sirababɔw kera, n'a n k'o ma ko "lotiseman".

Badenkɔ ye kita kafo duguba dɔ ye. A kɔnɔ jama hake be maa 4 000 ni kɔ bɔ. Badenkɔ tutigebagaw ye maninkaw de ye. Nka, fanga sira-tige la, Badenkɔ be fuladugu fe.

Badenkɔ sigibaw ye : fulaw ; maninkaw ; marakaw ; ani bamananw de ye. Bi, dugu kɔnɔ jama na, marakaw hake ka ca ni siya tɔw bæ ye. n'i ye jama sigi keme-saarada la, marakaw be ninyɔrɔ bi duuru ni duuru (% 55) sɔrɔ.

Maraka minnu sigilen be Badenkɔ, olu ye marakaw ye, minnu

genna Kɔngo Kinsasa (Kɔngo demokaratiki) fe san 1971 nowanburukalo la. Mali gɔferenama ye u sili yamaruyaseben bo Badenkɔ, san 1972. O marakaw tun ye dutigi 42 ye. Maraka suguya minnu be Badenkɔ, olu ye soromakaw; Jafunukaw, "gidimagakaw" ; "kaarata-kaw" ani "gajagakaw" ye.

Dugu minnu ni Badenkɔ be danbo, olu ye :

- kɔrɔnfɛ : Cetɔnbugu ;
- tilebinfɛ : jalakɔnin ;
- bayanfanfɛ : Bangasibugu kɔrɔ ni terenilo ;
- kεjɛkafɛ : Sebefiye ni bangasi-bugu kura.

Yiriwali siratege la, mun kera

Kewale caman waleyalen be dugu kɔnɔ bi, i n'a fɔ : misiri 6 ; madara-sa 3 ; kalanyɔrɔ 1 n'a kalanso 8 ; kenyereyekalanyɔrɔ 1 ; dɔgɔrɔrɔso 1, ani musojiginso 1 ; tereṅgara ; yeelendiso 1 ; telefoni be Badenkɔ du caman kɔnɔ sotelima ka bolo kan ; Dɔgɔdon suguba be sigi Badenkɔ ntenen o ntenen. Jipɔnpe caman sigira dugu kɔnɔ. Nka, caman

tijnenen don bi.

Dugu marala maa minnu fe

*Dugutigi fɔlɔ : Bakari Kuyate (Ale tun ye tereṅgara jemaa ye)

*Dugutigi filanan : Cemogɔ Kamara

*Dugutigi sabanan : Cemogɔnin Kamara

Kabini Cemogɔnin Kamara faatura san 1999, dugutigi were ma sigi Badenkɔ dugu kunna.

An k'a dɔn ko Badenkɔ dugu sigilen be Birigo dugukolo de kan. Ladalakow te Badenkɔ i n'a fɔ a be ye ka caya senekedugu tɔw kɔnɔ cogo min. O n'a ta o ta, jenajebaw senfe, Badenkɔkaw be wele bila fuladugu Bangasi cebilenkew ma, olu ka na dugu jenaje.

Kokorodugu dɔ be Badenkɔ bayanfan fe, n'o ye Sangarebugu ye. Sangarebugu ni Badenkɔ furancé hake ye kilometere 21 ye. Sangarebugu sigibaaw ye Birigo Fula Kali bɔnsɔnw de ye. Badenkɔ ye dugu barikama ye, tereṅsira be teme min fe, ka bɔ Kayi ; Kita ani ka don Bamakɔ. Mobilisira fana be teme a fe ka bɔ Bamakɔ fo Kita.

Mahamani A. Mayiga
Jekbaara tɔgɔlamaa

BDM-SA ye bankiw wulikajɔ CMDT ka baaranasan musakaw bɔli kanma

Lajɛ dɔ senfe, Mali nafolobondaw kafora min kadara kɔnɔ ju-madon, zanwuyekalo tile 6, san 2006, banki jekulu dɔ min jekuntun be BDM-SA bɔlo ; o ye baaranasan nafolo sefawari miliyari 125 juru don CMDT la.

BDM-SA jemaaaba Abudulayi Dafe de fɔlɔla ka kuma ta nin bolonobila in kene kan. A ye benkan in lahala jefɔ. A ko tun be benkan fila de bolonobila kan, minnu nafolo bɔta be se miliyari 125 ma sefawari la. O be tali ke san 2006 baaranasan baaranafolow kan, ani

kɔri san wari, a wurusiwari ani a laseli kɔrisugubaw kɔnɔ, o musakaw.

Baaranasan temen, warihake jinin tun ye sefawari miliyari 130 ye.

Jinan, o musaka wari ladegɔ-yara CMDT fe ka da CMDT jemaaaba ka musaka dalakoron taabolo kan, a dɔnnen don ni min ye. Nɔntɛ, jinan kɔrihake sɔrɔta ka ca ni salon ta ye.

BDM-SA jemaaaba Dafe y'a ka nisɔndiya jira ka da danaya rɔku-rayali in kan a kan. A y'a jira ko

BDM-SA b'a kun don nin baara girin nafama suguyaw kɔrɔ waati bee walasa ka a baara jemaa nw nafa. San 2005 desanburukalo tile 31, BDM-SA tun tilara salon baaranasan warihake jinin, sefawari miliyari 130 bɔli la ka ban.

Dafe kɔfɛ, "Sosiyete zeneral" tɔgɔlamaa fana ye kuma ta yɔrɔ werew bankiw tɔgɔ la, n'o ye Piyeri Palimeri ye. A ko ko nin ye san duuru jemaa nw kecogo numan de ko ye. A ko k'u b'a kalam a, benkanseben min be kɔrisene ja-manaw bolo ka bi san saba (3) ka

nesin "OMC" (dijé jagoko ténba) ma. A ko k'o kélé taabolo de be kóori jéda ba jira o jamanaw ka bónogéla siratége la. A taara ni kuma ye, k'a fó ko nin musaka-nafolopini-mako in be jatéminalé ke kóorisénénaw ka makonankó bee la. A ko k'olu ka lajini ye nafadonwalew de bambani rókurayali ye 2006 baarasan kóno.

Géleyaw be Mali kóoricike taabolo kan, minnu be baarakébaaw taabolo la ani baara labencogow. "An ka kóoriséné géleya juba dôfana be sérô naansaraw ni lamerikenw ka déme donko jugu la u ka kóorisénénaw ye (Sibuwansón)". O ye Usumani Amion Gindo kan ye, CMDT jémaaba. Ale ka fó la, CMDT ni bankiw ce bénkansira in taabolo

bena ni wasa lakika ye. Nafolo min ko ye nin ye, ni bankiw y'o bila CMDT ka bolo kan, n'o be ben miliyari 125 ma, o be don 2006 baarasan kóorisánwari ; a wurusili musakaw an'a laseli musakaw de dafé.

Alekisi Kalanbiri (Les Echos)
kunnafonisében boko 2629
bayelembaa : Tumani Y. Sidibe

BDM-SA ye banki 18 wuli k'u jo u sen kan CMDT ka baarasan nata kanma

Bankiw ye 18 ye minnu be wulikajé ke walasa ka CMDT ka sefawari miliyari 125 bila a ka bolo kan, 2005/2006 baarasan musakaw kanma.

Jinan, mali kóoricike taabolo, CMDT, ka warihake jininen ye sefawari miliyari 125 de ye 2005/2006 baarasan musakaw kanma. Walasa k'o warihake sérô, yére werew banki 8 farala UEMOA Jamanaw kóno banki 10 kan, ka jéjini ke. "Maa dôw ka fó la, CMDT, lahala y'a jira ko danaya ka kan ka d'a kan. Baara in san fóla, BDM-SA ye déme danma de sérô dijé nafolobonw fe CMDT tógo la. Nka, ka bi san 5 ka se bi ma, bankiw be ka jégón digi de walasa k'u sen don CMDT déme bankikuluw sere la".

Ko yecogo filaná fana ye nin de ye. "Nin démedonbaara jégón ka dègé an lamini jamanaw kóno. Héli n'a be yen, a yanga man bon i ko nin sen in ta". Ale taabolo juman de ye yango di BDM-SA md'd tow cé ro. Jinan, banki minnu y'u kan di démenafolo bélí kanma, o warihake ka ca ni warihake la jininen ye. O ye a ko latigemaa dô kan ye. Mali nafolo bondaw barika ka dôgo, awa, u lajolen té kosebe. O kanma, nin baara girin in min bá kun kan, o té se ka temé maa tulo kan. Kerenkerennenya la, yére werew bankiw minnu sen donna a ko la,

CMDT ni Bankiw ka jégónya in nafa be cikelaw de kan !

Lamerikenw ni naansaraw ka bankiw bólù la, minnu ka dônni ka bon nafolo temesira suguya in kan kosebe.

Fen min ye mali ka jetaa banki (BDM-SA) ye, ale min be nafolobondaw jekun na bi Mali kóno, n'o b'a jinima ka jéyére fóloya dô sérô "UEMOA" kadara kóno, nin tun ye taasira y'ale bolo k'a ka galabu kénéya jira. O siratége la, BDM-SA min ye nin banki kafonjégnkulù nekuntigi ye CMDT démeni kanma, ale hakili be cokoli la kene werew kan minnu té mali danma seleke ye. An lamini jamanaw kóno bankiw jésenw la, k'a b'o dijé bankibaw bolofaraw la, nafolobonw ka kunnafonisébenw be jatéminalé hakili juru caaninenw bee jéyére fóla de di

BDM-SA ma san o san ka t'a fe jinan, ka fara jégondémebaaraba in sigili kan senkan, yerejiradaba were fana be BDM-SA bolo. A be kalo danmadé b'o bi, Lagine Bisawo banki dô be BDM-SA ka bolo kan. O banki yere be musakabó - banki 18 na ka bi san fila, CMDT ka juru sérô sebenba bolonébila be ke Bamako yan. Nka, fóla, a bolonébila bee tun be ke Pari de (faransi jamana faga-ba). Jinan, CMDT be wurusili izini 17 de labaara, minnu ka kóori wurusita bisighake ye tóni 575000 ye.

Alekisi Kalanbiri
(Les Echos kunnafonisében
boko 2629 san 2006
zan wuyekalo tile 8)
Bayelembaa : Tuya Sidi

KOORI YE KUMA WULI K'A JO

Kabini lawale la, koori be sene dijne dugu bee kono

Bakari Sangare

Farafinna kono, koori jeyoro ka bon kosebe soro dabenni na Dugu-jukorfenw bolen ko yen, koori ye farafinna ka fen jagotaw belebele ye. Ni kuma yere diyara, an be se k'a fo ko nafa min be don an ka jamanaw kono, a fanba be koori de la. Sefawari fanga dageyali ni bi ce, kolesili y'a jira ko digi kera koori nafa la k'a sababu ke a songo nagasili ye dijne koori suguba la. Koorisenelaw ka timinadiya m'a bali, politikimogo ka wulika jo fana ma se ka dankari a ko la. Dijne koorisuguba la, kooriw be bo dijne selekele naani bee la ka ta negeon soro yen, sengoko ta fan na, digi kelen don farafinna koori de la, bawo, soro be jamana minnu na, olu kelen don k'u ka koorisenelaw kokorodon koorisene musakako la. O de kanma, koori songo mana bin cogo o cogo, olu te bane. An be don min na i ko bi, farafinna koeriko minisiriw wulilen be k'u jo. Koorisene degun furakeli kanma negeonya be min kene kan dijne sanni-feere tonba ka laje kadara kono walasa ka dankari kokoromadon na, min be ke jamana sorobatigw fe u ka koori senelaw ye. An be don min

nq i ko bi, Ameriken jamana kooriselaw ye ba 25 ye goferenan man be olu bolomagen ni dolari wari miliyari 4 ye san o san.

O nafolo suguya se te farafin jamana ye ka k'u ka koorisenelaw ye. Wa farajela fana ma jo anw ka koorisenelaw kokoromadonni koro walasa kooriw ka bila sen kelen kan koorisugu la.

Sinuwa jamana faaba hengikongi kono laje kunba do ye deme donta dabilali ye. N'o kera jamana bee kooriselaw be baara ke u yere kelenpe tofangala, i na fo an t'a w be o la cogo min na kabini dijne ka di o la, si tena koori di dasu la dijne koorisuguba la. Farafinna ka nin lajini ye kuma wuli ka jo. Bawo bee ba jo fe.

Nka n'a ma ne ko je be ke, doni tilali de ba nun diya. Gun fila in si te se ka taa ka si to. Farafinna koorsenelaw y'u ka nissongoya jira sinne caman. Goferenamaw n'u ka kono rödiya bee, u te se ka koorisene kokerodon, i n'a fo farajela a ke cogo in na bawo soro ka daga, a tilayoro ka ca. Sinuwa jamana kono, do kera koeriko degun furakeli sira la, nka a toba be ko. Bawo lajini tun ye farajela kooriselaw ka deme sora min dabilali ye, o ma latige. Nka goferenamaw y'a jira k'u bena a koorisenelaw demeni dabilo koori jago sira fe. A deme to be to senebaara demen donta ma. Bawo u y'a jira k'o deme yamaruyara sariya fe min lawulili te yoro nin kelenko ye koori donni ka se a feereyoro la, wusurun tun b'o kan. O wusuru binni fana bolodara walasa farafinna koorisenelaw ka tono u ka wossili la.

Bakari Sangare

U ko...

Dijne mogoya taabolo ye ne kamanagan dere !

Adamadenw ko te wa ? Dafe cejuquw don.

Olu de be fen diya jira kene kan, ka soro a goya bu dusukun na. N'u dun ko i ma ko : "ce nin fen in man di ne ye !", Wuli kaa taa i ka sira fe, barisa o ko kanu de sabatilen don u kono haali.

Muntaga Trawele
ka ba Buguni (Sikaso)

Maa si te ceya soro i ba jogo ko ! Maa si te janaya soro i ba jogo ko ! Nk'a ka ca la la dukon-muso janaba denw baaba nekoro, o denw de be den tew ka basa fagalen jeni namajama jini koyi !

Musa Kante ka ba
Mapanbugu (Bamako)

Ko "majumako jirakun te Ala la". O te tine ye dere. Hali ni majumako be ba Ala de la ka s'an ma, a dibaga keni yole de ye an ma. Ni maa dun te fen min fe, o laseginyoro were te a boyoro ko.

Alikali Suntura Sefu de Zafu koro,
Kenzanbugu (Bamako)

Dijne si kuntaala jan fara a si kuntaala surun kan, o bee nafa walima a degun be a latemecogo de kan.

O kanma, an k'a jini k'an ka dijenatige diyabo.

Bengali Fode Keyita
ka ba Kita (Kayi mara)

Ni bi denmisene sini malakoeroba ye, hali ni fokun bo la, an k'a don k'o sini maakorobaya te ke ko sahaba ye den kan, maakorobaya waati selen, fo ni anw bi maakorobaw ye denw faamu ani k'u bilasira a nemaa bi, u ka denmisanya kono. No ma ke, u tena ke fen were ye sini maakoroba kolon ko !

Burama Fenba ka ba
Mapanbugu kin na Bamako

Kabi ne dara, ne be kele fila de la. Awa, n nolu ke fo n sawaati. N be kele la n danbe nefe, n be kelela n kana dese n yere koro. N hakilila, o ye ce jana bee balokun ye.

Abudulayi Jabate
Sinzana ni kucala Jeliba
Bee te i komi bee. Bee sugudonne don, nka, bee sugufa ma ni !
Solomani Dunbiaya
Arajo "Liberite" Bamako

Farijolo kenyaya : Banaw, u furaw n'u tacogo

“Château Briand” te dəgətərəye, nka gafesəbennaba don min y'a təgə to faransi jamana gafesəbennabaw kofəgafe kənə, san 1800 waatiw la (san kemesere tan ni seeginan yesu krista bangeli kə fe). “Château Briand” ka fə la, bana bəe baasiko juman be sərə a fura tacogo de fe, n'o ye waati, ni hake, ani farikolo sawura ye. O dakun na, an be se ka misali telin ta “dimi-nagasi furakise” kan, n'o ye asipirini ye. Ale kise woərə de tali yamaruyalen don baliku (san 20 ni kə) ye tile waati 24 kənə. A be ta kise 2/2 tilako saba kənə. Nka, farikolo dəw be yen, minnu ni asipirini te kun (aleriziki asipirini na). O Bəe kə fe, i n'a fə fura tata təw bəe, maa nugu lankolon mian kan ka asipirini ta. Dimibaatə ka kan de fələ ka dumuni ke, k'a kənə fa, ka sərə ka asipirini ta. Awa, ji-hake caman de be min asipirini kan, min be ben kənə bara ma.

Asipirini te ta dimi bəe kanma. Ale lakodənnən don ni kunkolodimi banfuraya de ye. Nəntə, dimi kəlefura wərew be yen, minnu lakefenw ni asipirini taw te kelen ye, i n'a fə : doliparani ; asipeziki ; finidoli ; kənəna dimifuraw ; kəgədimifuraw ...

O kanma, i n'a fə fura tata təw bəe, asipirini man kan ka ke fura kənfəta ye. A ka kan ka minə dəgətərə de da. O min b'a ni demefura tata n'u hake fə nəgən fe.

Furaw n'u cogyaw

An be fura tacogo duuru de lakəlesi ka caya dəgətərəw fe. (Nka, dəgətərəw yere ka fə la, fura tacogo caman were be yen, dəgətərə yere bə banabaatə ka bana ni min be ben). An be fura tacogo duuru min lakodən ka caya, ka taa farikolo la, olu file :

- 1 pikiri
- 2 serəmu
- 3 furakise
- 4 furamugu
- 5 furaji

Kəlosili : furakəcogo were be yen, n'o ye munnifura (masazi) ye. A ka c'a la, ale ye furakeli dafafen de ye. Misali ; cə də ye kasaara lase a yere ma, k'a farikolo mugu, k'a kumu, walima k'a dimi, dəgətərə be se ka dimibanfura də seben o tigi kuin, min be dafa ni farilajo munñitulu də munni ye a nəma, i ' ko : “bəmu Benge”, “bəmu wezebəmu”, “bərəən-gə derimini”...

Fura jugu te yen, nka, fura tacogo jugu de be yen. Ni fura lakodənnən bəe wakaliyalen don bəna də kəleli kanma, fura kənfəta de ye maasibako ye sanga ni waati bəs banabaatə ma. O kosən, a man kan an ka nəgən ladi ko : **“nin fura in ta i ka bana kanma, a b'o ban, barisa, a nəgənna tun be ne na, ale de y'o ban !”** Nka, an ka nəgən kunda dəgətərəso de kan ni bana bəe ye, barisa banaw be se ka bə nəgən fe, ka sərə u te kelen ye ; ka sərə u sindiw te kelen ye farikolo la ; ka sərə farikolow yere lahala te kelen ye. Fura bəe n'a kunni farikolo don, awa fura bəe n'a kənni farikolo don fana, n'an k'o ma ko : “Aleriziki”.

Ladilikan

An ka masala in juba bə bələnfefura feeretaw sanbagaw de kan. An bəe k'a dən ko banafura sanga ka bon haali maa kənfin ka tabalininkan feere fənya ma. N'a n ye misali ta, an b'a ye ko o caman kasaara de ka bon n'a hinə ye : (sanperen ; kungosi ; fasadimifura nagamitaw ; kumbilennin ; künfinn ; künjenin ; cəya lajofura min be ta ni nənəkənə ye ...A ka ca. Nbalima a dən ko : **bəyərə te**

kənfefuraw la ; taayərə t'u la ; awa sanyərə t'u la. U to yen, i k'i nəsin i ka sigida dəgətərəw ma n'i ka bana ye. N'olu y'i furake, i be ja-gali. N'u dun ma se k'i ka bana kəle, i təna i yere jalaki yərəlanəgo la.

Tumani Yalam Sidibe

Poyi :

N dusukun lame

Cogo o cogo, na n fe
An be dən ke
Dənkili in kan
A juman walima dəwəre
A kəwaati ma temə,
N b'i fe waati bəe
N dusukun lamen
Min be kulu
Kosebe,
Ni miirisiraw be caya
Kana miiri ko lankolonw la,
N b'i fe,
A juman walima dəwəre
Cogo o cogo,
Na n fe
An be dən ke
Dənkili in kan.
A juman walima dəwəre,
A kəwaati ma temə,
N b'i fe waati bəe.
I tege di n ma,
An be dən ke dənkili in kan.
Jagali ye bəe ta ye,
An be dən ke dənkili in kan.
A juman walima dəwəre,
N b'i fe n dusukun kənə-baju la

**Poyi in kumakanw n'a faran
sikanfə bərə Luwiza Baso yərə
A bayelemana bamanangkan na**

Tumani Yalam Sidibe fe,
Jekabaara kanma.

Mangoro ka taajne be Mali nafa !

Mangoro ye jiriden ye min be malidenw ka dumunifen man di sere la ka bi waati jan. Awa, mangoro-jiriforow cikedugubaw b'a n bara yan ka bi lawale la : yanfoyila n'a laminiduguw ; Sika so n'a laminiw. O mangoro cikedugubaw k'o fe, maa be se k'a fo de ko mangoro man ca mali dugu masina in kono, nka, mangoro te dugu masina in kono, o te ke tijne ye, barisa mangorosunw b'an ka dugubaw bee kono cogo min, u b'an ka duguninw kono o cogo-kelen na. An ka jamana kono yan, mangorosunw be ladon ka da u denw daladun diya kan folo, ka balo sankorota. Nka, ladalako la, mangoro ye joyore soro an ka dijenatige temesira werew la : bana fura ; diinesira (a ladon).

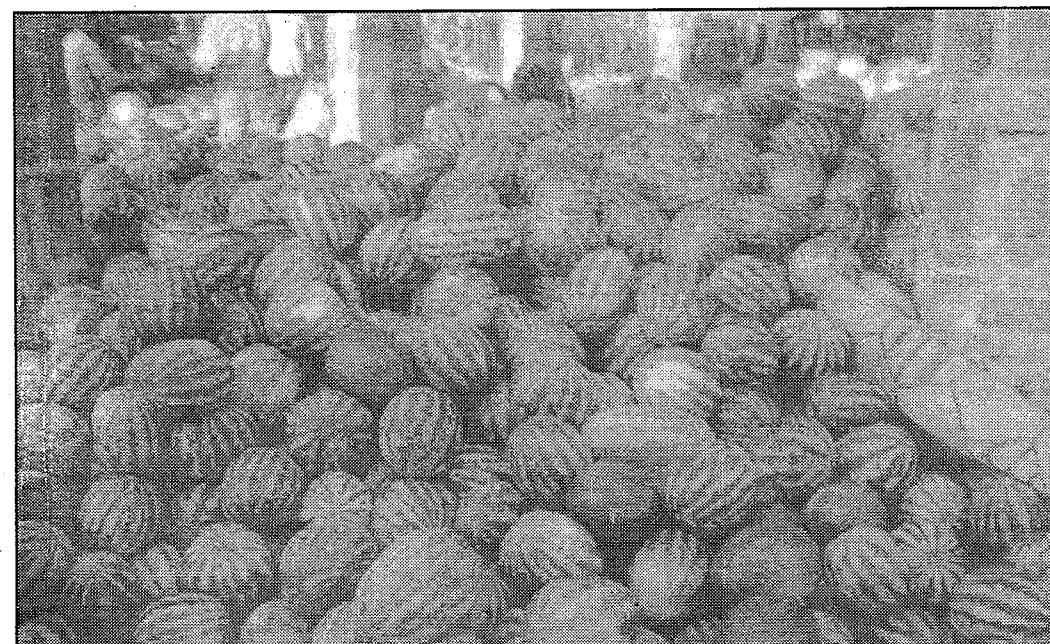
Yali joyore be se ka ye mangoro la mali ka netaa siratige la wa ?

Dugukolo n'a cikefenw ka soro sabatili taasira nedonbagaw ka fo la, mali ka kan k'a barika da mangoroko fana kan, i n'a fo a b'a ke cogo min koeriko, tigako walima beneko siratige la. Mali ka mangoro soro san kono, o be se toni 10000 ma. Awa, n'o feerela a sira jenjen fe, o be sefawari miliyari 13 (13.000.000.000) de ladon an ka jamana waribonba kono.

Wariko yere tigelen ka bo o la, mangoro ka ko mana mine sebe la an ka jamana nemaaw fe, o be ke sababu ye ka baaradaw dayelen jamana kono : (noonbo iziniw). Awa a be maa caman fana bolo don baara la sannifeere waatiw kono mangorosuguw la.

Sisun ni neresun ye jiribaw ye.

Ka bi lawale la, an ka maakorow ye si ni nere joyore don, ani k'u labaara fana siratige bee la, kerkenkerennnya la, baloko. Ni situlu be don an ka daladumuniw

In'a fo nsereforo, cikela ka nafaba be mangorofo fana na, nafoloko siratige la.

yanga koretali dafe, a berbera fana joyore ka bon safuneko la (tullusafune). O ba jira, ko fen o fen be lasore situlu ani sikolo fe, n'o min t'an balo, o b'a furake walima k'an keneya. Fen min ye nere ye, ale bayelemasira bee ye jodatigi ye an ka baloko la : (neremugu ; sunbala ; banafura).

N'an y'an ne fili ka t'an ka dogofiyew kono, fo ka se an ka dugubaw kono sugufiyew ma, an be t'a soro ko nere bønafenw si ka canafen feeremusow bolo, kuma te si ma. An ye mangoro ni si ta cogo min ka kuma u kan, an be se ka kuma an ka sigidaw kono jiri suguya kelen kelen bee kan. O la, siga t'a la, an be bo a kan ko : jiri te yen min nafa man bon n'a bone ye. Jininkali gelen yere be dakun min na, o de ye nin ye : yali jiri bonema be yen wa ? Ayi dere ! jiri bee n'a nafa don.

Jiriw bee kenekannaфа

Jiri bee kenekannaфа ye neema ye. Jiri de be sanji wele. Awa, sanji de fana ye dugukolo kan fen bee lahinebaga ye. A ka c'a la, jiri-caman - ma - yore, o de ye sanjiba nayore ye. Nka, yore jirintan ye

sanjiko geleya taamaseerefan ye fosira bee kan. Jiri na nafa donbagaw ka fo la, hali joyore be jiri la an nikeneya siratige la, ka da kan (fijne magan, caman be soro jiri de la. Dine balo si dun te taa o ko. O de kanma, an be maa caman ye sanga ni waati bee, k'u kun da jiribamayorow kan, ka t'u ka waati lateme ye sumako gansan ko te. Farikolo ni nikeneva fana ko don, fo koba !

An ka jiri kanu, ka joyore d'a landonni kan an ka dijenatige la. N'o kera dine be diya an bolo barisa an b'a lateme sigida ni neema kono, awa, an be dugukolo to an denw bolo jiri kelen be ka min labo kosebe. N'o kera, yali o t'u ka dijenatige fan gelenman lanogoyalen ye an fe wa? Ni maa min ko : dugukolo jirima, i ko dugukolo neemama : i ko dugukolo manama ; i ko dugukolo daamuma sigida konomaa bee ka dijenatige wasa la.

Min ka di ne ye

Min ka di ne ye, n'o be jesin an ka sigidaw bee nemaaw ma, dugutigiw ; meriw n'u cakejognow ; AV nemaaw ... O de ye kene labila-

Peresidan Amadu Tumani Ture ka san kura bisimilafoli ka nesin Malidenw ma

li ye dugu yiriwaforoko kanma an ka dugu kelen kelen bëe kono ni dëw k'o ma ko : "dugu bësike" ; ni dëw ko : "këmëtu" ; ni dëwyere ko : "dugu walankatanba". O de b'an ka jamana ke don dë jirima - jamana ye. Walasa an k'a dën nafa min b'o la ka nesin an ka maliba ma, an k'an ne fili dëron ka da Sikasomara kan. Jirima yoroya ye bënögëla sabati ye de ! waati neemako ka ni sanga ni waati bëe, awa, san kalo tan ni fila jiridenw suguya bëe ani nakofen si caman be Sikaso dëgëfiye kono, ka bë du-guw kono. Kati dëgëfiye la, pëmutere ni kënkënburu ani furbulu (salati...) be yen waati bëe. Nafa be jiri la dere !

Maasibaw minnu be jiri kan

An ka jamana kono, yangatamba fila de be jiriko kan, n'olu ye finfin bë ko jugu ye feere kanma ani kungoyiritige siradala-jirisiri-feere kanma. O kelen kelen bëe këko jugu b'an ka kungow jirintanya de waati n'o fe. N'an y'a jatemine, an b'a ye k'o baara fanba, n'o ye finfinbë ani dëgëjiri ye ko, be ke sariya ko fe. O b'a to a be danmateme ke ka fara o kan, hali an ka sobilijiriw tigeko jugu fana be kasaara don an ka kungo jiriw kun. Nka, i n'a fô baara to bëe, ni mako nejiri ninini be ke jate mine kan, min be taa ni kungo lakanani ye, bëe b'a mako ne kungogiri la, ka sôrë dankari ma don kungo kun !

Bi, baara fanba be komini nemmaaw de bolo walasa k'an ka jamana jirimaya. O fôlô ye komini jiriforokene waleyali ye dugu nedamuyoroko kanma dunanw bolo, ani sariya nafamaw tali ye sigida kungow lakanani kadara kono. N'o kera misiden kongotô te to an ka jiriko la, awa biriminê fana lankolon te to. Misiden b'a ka nônô min, awa, misigenna fana b'a ninyorô nônô sôrë !

Tumani Yalam Sidibe

Nin ye ladalako ye jamana hörönyalen bëe kono, nô ye jamana-kuntigi ka kow taabolo ; u bilasiracogo an'u kumbencogo jemukan lase ye jamanadenw ma, waati-baw nekôrë : yëremahörönya kumbendon ; ladala seliw ni diine seliw ; sanyelémaw.

Jinan, peresidan ATT ye kow bë a sira fë Faso arajo (arajo Mali) ani Faso telewison na, ka nesin jamanadenw ma. O jemukan lasera san 2005 desanburukalo tile 31 su, k'a dugusëje san kurd (2006) zanwuyekalo tile 1 la.

Peresidan Amadu Tumani Ture (ATT) ka san kura kunben jemukan bëe sinsinna min nefeli kan, o de ye ko : "ti ne don gëleyaw be Mali kono, minnu latëmë-waleyaw be latiimesen kan. Ale ATT dalen b'a la, ko malidenw ka fasokanubaara taabolo koson, a dalen Mali ka taajne na" ATT ko a ka jemukan kono ko : bënkola ani sigiladiya min be malidenw ni negeon ce, k'o ye koba ye jamana kono hakilisigi la.

O kanma, an ka kan ka ko bëe ke walasa o fasoden-kelen-balimaya ka to an ni negeon ce. Peresidan ko ko samipe temenen taabolo kera wasakoba ye, barisa forokonofenw nena, awa sumanw fana sôrëli sabatira. O siratege la, a y'a ninini an k'a ke cogëbëe la walasa k'o sôrëbake suman na, kô la-baara ka sôrë an ma don sôrë-ti ne na.

Fen min ye san 2006 kônëbaara kolo girin bolodalénw ye, peresidan y'à jira ko taa bëna ke nefe ni sirabaw labenni ye ka sigidaw don negeon na. A ko barika bëna don jamana kono kalanko taasiraw bëe la, o de be a to an ka denmisew bë

ke maaw ye minnu b'u jeyorë fa fasojo la sini.

Nka, ATT da sera denmisew ka baarako fana ma. A ko ko Mali gôferenama b'a seko bëe ke walasa ka baaradaw dayelen denmisew ye. Jamana kono, netaa bëe jujën ye jamanadenw ka keneya de ye u ni na, u farikolo la, an'u galabu la. O te sira sôrë dëgëtôrësobaw kô. O kanma, peresidan ATT ko Bamakô ba kôfëbolo dëgëtôrësoba jëli ani Mali maraw kono dëgëtôrësow labanbanni bëna ne sôrë san 2006 la. Peresidan Amadu "ATT", Tumani Ture ye Mali cikelaw lajagali-kunnafoni nafamaba fô a ka sankunbenjëmuka n kono, nô ye tarakiteri ani senekemasin werew minenw sogolon-izini dë jëli ye an bara yan, nô yere têna meen belen !

I n'a fô peresidan y'a jira a ka kuma kono cogo min, ka fara sojëw kan, maaw kanma, du jebëwolokan (je sanda) te minnu bolo, fën nafamaba min b'an malidenw bolo n'an ka kan ka ko bëe ke walasa o kana tila an na, o ye fasodenw ka badenya kelenya hakili ye min Malidenw fanga ye, an be gëleyako bëe latëmë danbe kono ni min ye. An kâ ke cogo bëe la o kuntilenna kana bë an bolo.

Peresidan ATT da sera Mali "petorëli" ninini lahala ma. A k'o baara be senna.

O ye Jekabaara ka dugawudon ye ka nesin petorëli lahala ma, an hakili be min kan "kënsayi siperiyeri de la komunikasen". Musa Keyita ka fô la, san 2008 kono (arajo Liberite ka sibiridon, san 2006 zanwuyekalo 14 fërekene)..

Tumani Yalam Sidibe

Farikolojenaje ye an ka jamana lada koro ye

Mali ye jamana ye, farikolojenaje kera min ka ko jenamaw bee taabalo do ye ka bi kelemasa - waatiw la, fo bi. Furuko ; mamineni ; solomadenya ; ladala - jenajew... farikolojenaje tun basigida be nin fen bee kono, no ye cew ka sangajengenma jengendanw ye farikolo galabu somedon kan. Nan ka solomadenw bowaati tun sera, u tun be taa ce-felé la dugu kofe. Yen, bolininje ; tasumalapan ; sogo misen karaba mineni, solomaden cefinitlaw tun be nin bee sira tiime. O de kofe, u tun be lasensen ka don dugu kono, ka tu dantige dugu maakorow ye.

Fen min ye farikolojenaje temesira ye musomamine ani kognokw kono, a ka ca la, baara gelén tun be boloda ce ye, a be min waleya walasa ka sementiya di muso somogow ma ko musotafanga ba la. O baara tun be se ka ke forokene do bilali ye a ka bolo kan, a be min karaba ke waati berebenn kono. No ma ke, a tun be jini musoke kura fe a kana ni kungo sogo misen damado ye a ka kognomuso ka "bolofile - tobili - na" kesogo ye : kognine ; kaana ; nsongsan ; nkelen... fen min ye ladalajenajew ye, olu bee tun nu ka farikolojenaje taabolo tun don : cebilenke ; ntomofoliw ; gusunbalaw ni kötetulonw ...

Ladalakoba do fana tun ye fi-

Farikolojenaje be farikolo kene ya ani k'a lajo

lankelenw ka cekuludon kogodajengenna ye. Filankulu bee tun nu ka jemaa don : bilakorow ; cebalenw ; cemisenw ... O jemaa si tun te sigi ten. Janaya de tun y'u sugandikun ye, no ye "cetulon kene kan - kogodajengenna janamine jana ye". An ka maakorow tun ma farikolo lakololi taabolow ke bolo kofefenw ye waati si. O de kanma joyero tun be farikolojenaje la an ka dijenatige teme siraw ; a taabolow an'a sinsindaw bee la. An ka maakorow ka ntaalen do yere tun ta fo wa ko : "ce ka laben ye yoro saba de keneali ye a farikolo la : galabu ; nin ; hakili". N'i dun ya jatemine, o fen saba bee fana ka kene ya sabatilen be farikolojenaje de kono.

Mali ntolatan janakenew lajora

A be waatinin bo sisan, fo ka

se bi ma (san 2006 zanuyekalo tile 25), mali ntolatan janakenikene lajolen be, ka da fenkognegon yan kan min be ntolatantow ; farikolojenaje minisiriso ani mali ntolatan federasonba (Femafuti) ce. O ju be benkan de la mali ka ntolatan demenafolobu kan, min temena femafuti ni mali telefoni labaarada do ce, no ye Ikateli ye. Nka, na bora femafuti ni ikateli danma na, fan to si te benkanseben in kono sariyasen berberew don ! O kanma, ntolatan kenew jemaaw fana ma son Ikateli kofopilakiw ka ye kenew kono. Boko nata, an na wulikajo bee ke walasa ka nin ko in pereperelatige bee di aw ma. Nka, sanni o ce, an ka dugawu ye benkola ka don a ko la, walasa janakenew be teme a jema, ntolatan kanubagaw ka jenafinbo ko son.

Tumani Yalam Sidibe

Dawuda Yatara “Sitane” kɔrɔ donna silameya la. Maaw b’u ta la, Ala yere fana b’ɑ ta la

Ala ye fən bəe lajelen da duguko. Alo kan : pankamannaw ; fofon-disikanw ; ani taamansennaw.

Nka nin bəe lajelen ka kan k’ɑ dən ko Ala ye se də d’u ma dijəsosigi kənə, a bonya fara a dəgɔya kan. Ala ye i sən fən min na, i k’o mine, kana waso, i kana yaada fana. Ka d’ɑ kan, o si man di Ala ye. Nka, Dawuda Yatara wasora ; ka tila ka yaada.

Dawuda Yatara ye jən ye ?

Dawuda Yatara ye somaden ye, min si hake te teme sanji 35 kan, n’ɑ sigiyərə bennen be Sebeninkɔrɔ ma, Bamakɔ komini 4 nan kin də. Dawuda Yatara ka yaada n’ɑ ka danyerela bonya kojugu, a y’ɑ ka du təgə da ko sitanəbugu. Jama girinna Dawuda Yatara kan, su ni tile, maaw be taa sitanəbugu cogo min, u be taa ten. A nana yaada, k’ɑ ta tə ke silamew lagosili ye sanga ni waati bəe. Keyenyereye Ara-joso maaw fana nana wuli k’ɑ mankutu, o y’ɑ tə bəe lajelen juguya.

N’ɑ tun be kuma Arajo la, maaw tun be kε i n’ɑ fə u ka finikolon don u tulo la, k’ɑ sababu kε a ka fota dəw lamenni tun man di u ye. Ka d’ɑ kan, Ala tənemakumaw foli tun

*Bamananya te kolankolon ye, a
kebagə de be se k’ɑ k’ε sira were fe,
an ka maakɔrɔ ko ten*

tà da jeni. O dəw senfe, a tun be silamew lagosi, wa məgəfagako kuma tun y’ɑ wasonanko ye tuma bəe, fo k’ɑ fili a yere ma, k’ɑ ke i n’ɑ fə Ala m’ɑ da. Nka, Ala ni maa te filan ye. Sabu, ale de be se fen bəe la ! San 2005 marisikalo la, siga kəra

Dawuda Yatara la məgəfagako də la. U y’ɑ mine k’ɑ bila Bamakɔ ka-sobonba la. An be don min na i n’ɑ fə bi, a be kaso in na, a ka boliw ma se ka fen je ə ko la.

Maa dəw yere ka fə la, zanwuyekalo in na, hakilina kura donna sitanəbugu dugutigi dusukun na k’ɑ to kasobon kənə yen, n’o y’ɑ donni ye silameya la.

Maa be se k’i yere jininka a ka nin hakilina la :

- yala ni Dawuda Yatara bərə kasol, a na to a kumakan kan wa ?

- Yala, Dawuda sirannen kon wa, tari a tigelen be a ka boliw la de ?

- Yala, Dawuda dara Ala ka sebaaya la kəsa in na de wa ?

Ninnu ye jininkaliw ye, maa be minnu k’i yere la.

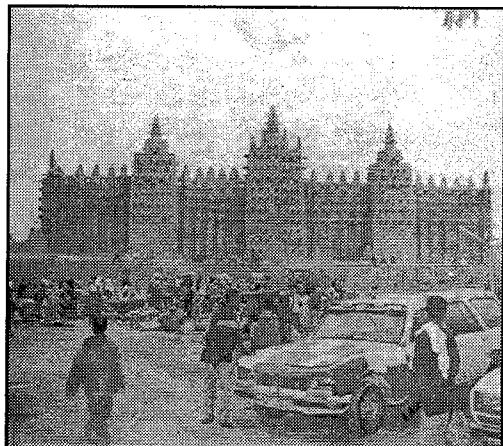
Ni ko in labanna cogo min, an be Jekabaara kalanbaga ladənniya o la bəko nataw la.

Hakilina : Mali ye diine jamana ye, silame ni kerenceen ani n te fenna, be sigidiya la jamana min kənə, ka fara tontigiw kan. O kamma, diine lagosibaa, i n’ɑ fə Dawuda Yatara maa suguw man kan ka to lagosibali ye. Bəe n’i ka diine jamana kelen denya la. O te Mali ni Malidenw ye wa ?

Yusufu Fane

Jene ni npogotiginin “Tapama” ka tariku

Jene, Tumutu filanjin – dugu fələ, ale tun ye dugu sərəba keyərə ye ; O sərəbake ani dawulaba min be Jene kan bi dijə seleke la, o sababu ye bozow ye. Npogotigi cədənbali də, a kəlen be k’o jənamasu – donna Jene latangakogo kənə. Jininikəlaw ka fə la, Jene ye Saharabolo woroduguyanfan dugu kərəba ye Tariku Esi – Su-

*Jene ye dawula duguba ye, min daraja
b’ɑ kan ka bi a sigiwaati.*

dan gafekənəko ka fə la, min səbənna “Esi-Saadi” fe, san kəmə tan ni wolonwulanan na, Jene sigira hizira san kene filanın de la (san 750 waatiw fanfe).

Jene sigilen be Mali jamana kənə, banin babolo kan. A sigi dugukolo fana be jibama yərə la, ka da jidonw kan. Jene dugu

A tə be jə 12 nan kan

ne 11nan to

kéroba in, min sigili ye san ba fila bō sisan, ale ka tariku nörolen don bozow la (nō ye siya ye min ka dipenatige du-lonnen don mənni na). Jama ka kérolenfō la, dugu in lakanakogo tun bā bin sanga ni waati bē a jōli senfē. Jinew ni koyelaw nininkalen olu ko ko n'u bā fe kogo in ka se ka jō kan dugu kooli ani ka dugu ke sōroba kedugu ye hēre kōnō, ko Jēnekaw ka kan ka npogotigi cédənbali dō de lajō kogo fē, kā jō o ka. Kō npogotigi bē ke bozo ye. O de kelen bē sōrō. Bozo npogotiginin in sardkalen kā jō kogo fē, o tēgē tun ye ko Tapa-ma. A bōra du min kōnō, olu de welera ka bi o waati ko "Jenepo" (Nō kōrō ye ko : Jene su).

Dugu sigilen nin cogo in na, Bozow ka baara kēta fangama kēra mōnni ye. O waati la, Ban-in ba tun falen don tuma bē. A tun bē boli ka falaba jegemaw lafa. O de kanma, Bozow basigira jēne ani jēne dafelaw la, falaw dafē. U tun sigilen bē mōnni nafafenw dērēnpe de kan.

San 1818, Seku Amadu kelen ka Jēne bē mine, ale ye sigida nafafenw a ni dugukoloko labaara sariya kuraw sigi sen kan, ko « Dina ». Nō taabolo kura ye siga bō bozow ka joyorrtigiya la, a kēra sababu ye fana ka "fulajənw" sen don mōnni taabolo la. Hali bi, Seku Amadu ka sariyaw bē labato i n'a fō diine.

**Lewi Dunən Ka bō Jēne
Bayeləmabaga :**
Tumani Yalam Sidibe

Tumudala Babilen

Kā bi dijē kenebōnda waati fōlōw la, Kduguba dō tun bē dijē cəmance - bangu kan, ko Tumudala. Dugu in tun ye cəbaw ka bēn duguba ye dēre. Hali nā kōnōsigibagaw bēe tin tun bē nōgōn na, Tumudala, cē tun te yen min b'i kannmajigin cē were ye. Awa, kungo kōnō, Tumudala cē bēe tun ye dajentura ani sigidankelen nenamaminew ye ! Tumudala, musow de tun ye dugukolo kelebaw ye, ka fēn bō a la, k'ō ke nasi ye, min bē wulakōnəsogo n'a nāji bē min dun diya ! Denmisēn dun ? Tumudala, maa si nafantan tun te, maa si baarantan tun te. K'i da bō sin na ; ka bamunan foni ka bō i kan k'i bila jirisu ma jukōrō, ba ka forobaara kāma ; i ka se lēpenta ma , ka na npogi sōri ani ka musofini siri, o waati de tun bē npogotigi ni bolodongala cē. Fen min ye cəbalenw ye, olu tun bē kungoyaala dāmine kōjinew ni nkelenw ani basaw ni jeferelenninu nōboli ye, ka bi u sendonko fōlō npogi rō ! Tumudala, maa tun bē se ka kōrō fangalabāra ma, nko maa si jēcintan tun te ! cékéroba ni musokéroba silawasalenw tun bonyalen don haali u ka maakōrō-hakili jumanw kanma, minnu tun ye surukuba de ye waati bē, n'u bē je ka t'a fōu fōwaati kuntaala - jan k'unti-lenna fē.

Cékéroba kelen tun bē Tumudala, ko "Bōredasiri - Moriba". Ale tun n'a tēgē taabolo folen bē nōgōn kō dēre ! N'a tēgē tun ye "Bōredasiri - Moriba" ye, a kōni kēwale tun ye "Bōredafoni - Moriba" ye ! Ale de tun bē maa bila sira kan min mineni b'i kamanagan, n'i dūn te fo a mineni tōnō kō ! O dō yēre ma ke nin ye wa : Don dō, muso dō tun diminen bā den jama kō ni bere ye, k'ā bā kun ci, k'ā ka ko ban dijē na, bē k'i yēre sōrō, ko barisa a kēra ale bolo fennabōne ye, min ka dajibōnndisikan t'a to a ka baara were ke. U bolibagatō, u y'i to ka Bōredasiri. Moriba ye i kōrō. Den taara i sigi o dafē. Den ba selén u ma ni kuncibere ye, Bōrē dasiri - Moriba y'i kanto a ma ko : "e dūn bē mun na ni bere ye jaradennin nō fe ? A dōn ko : nalon bē n'a daji kasa - diya don don de !" Muso mōnenen bōrā den kō. San tan caman dara nōgōn

kan o kō fe. Fo don dō Tumudala don so dō nana ni waraba jolidama ye, min ka jenamini tun bā bila saya yebolo la. Ka maaw to warasuko nisōndiya giringawuli la, wáraba fora ka wuli k'i jēsin jama ma. Jama ko a bē jensen ja-wuli kōnō. Nka, kumakan dō bōra jama cērō min tun bē k'ā fō ko : "kunbenbaga were te wara jolidama na jama ko. Ale kelen bē se ka jama maa kelennabila bēe kanjō, nka, jama jēlen de b'ale fana kanjō dēre !" Jama kelen k'o mēn, jama y'i jo hakili-kelen sen kan. Aa, yan diyara n'o yōrō ye dēre. Wara jolidama ye maa jolidama caman bila kēne kan, nka jama y'a kanjō, ka sōrō ale ma maa kelen kanjō, hali ka siga don maa kelen ka baloko la ! wara kēle bannen, jama bilara ballannako kēne kan. Kumakan tun bōra jōn da ? O ma ke maa were ye Bōredasiri.

- Moriba ka o san na nalomakenin dajibō tēgēdalen kō ko jaradennin. O min ba tun bā nō fe k'ā bē bere ke k'ā wulukunci ! jama ko : "N'a y'a sōrō Bōrē dasiri Moriba tun ma jaradennin bō a ba ka berelakunci ma o san na, jaa nin caman tun na kēne karaba bi dēre". Jaradennin kēra kamalen welet-ōgō ye. A denw n'a bōnsōnw fana wele-la ten fo ka waati kūntaala jan ke ka nin burun ka bō a la, k'ā to "Jara" ma. Jaa kun bē dijē bangukansigikow bē la dēre !

Tumani Yalam Sidibe

Jekabaara

Labblikuntiig Seben pēkulū kūntigu
Tumani Yalam Sidibe

Seben pēkulū

Yusufu Fane

Bakari Sangare

Usumani N. Larawele (CMDT)

Tumani Yalam Sidibe

Jaw tabaga

Haruna Trawele

Labenbaga oridinateri la

Worokiyatu So

Bacarakēpōqonw

CMDT-World Vision - Ofisi Nizeri -

Ofisi iri - OHVN

Hake bōta: 16000

Batakisira: 2043

Negejurusira: 229 62 89

Jamana baarada - Seki zayedī tēgēla

sira - Hamudalayi kin - Bamako

Siti-Wabu nūmērō

www.ofribone.net.ml/jekabaara/